

Motala kommun
Kommunstyrelsen
591 86 Motala

Yttrande avseende samråd angående utbyggnad av gästhamn i Motala
Samrådsunderlag 2015-06-02, diarienummer 15/KS 0060

ALLMÄNT

Naturskyddsföreningen i Motala ställer sig allmänt positiv till föreslagen utvidgning av Motala Gästhamn. Vi lämnar följande synpunkter på framtaget förslag på planerad utbyggnad av gästhamn:

1. Utbyggnadsbehov

Att det föreligger ett behov av en utbyggnad av nuvarande gästhamn i Motala är väl känt och kan konstateras erfarenhetsmässigt då hamnen visat sig bli fullbelagd under högsäsong. Hamnen med gästande båtar och det lokala båtlivet är viktigt för utvecklingen av besöksnäringen i Motala. Vi har efterfrågat trafikstatistik från Göta kanalbolag AB, men bolaget saknar sådan statistik då man först 2014 implementerat ett nytt biljettsystem med tillförlitlig statistik. Bolaget bedömer att ca 2000 fritidsbåtar trafikerar kanalen framöver, men att tendensen är allt större båtar som kommer att kräva ombyggnationer av bolagets gästhamnar. Det är högst anmärkningsvärt att bolaget saknar statistik på sin trafik. Att föreslagen utbyggnad stämmer med centrumvisionen och Motalas stadsvision är inte tillräckligt. Det är i en uppdaterad översiktsplan där samråd skett och därigenom skapat legitimitet, som en utbyggnad av gästhamnen borde funnits med. Genom planerat samråd med Länsstyrelsen och detta inledande samråd kompenseras dock denna brist i viss mån.

Kallbadhus

Naturskyddsföreningen ställer sig frågande till varför det i samrådshandlingen nämns att det kan bli aktuellt att uppföra ett kallbadhus intill den planerade småbåtshamnen. Vi vill uppmärksamma att det enligt vår uppfattning inte på långa vägar kan anses utgöra ett *angeläget allmänt intresse* som inte kan tillgodoses utanför aktuellt naturskyddat område. Lokaliseringen av en bufferhamn för kanaltrafiken är given, medan det finns många alternativ för en placering av ett kallbadhus. En dispens måste vara förenlig med strandskyddets syfte. Till detta krävs också ett tillståndskrav enligt 11 kap resp. 7 kap 28a§ miljöbalken, vilket gör att planeringen av ett sådant objekt sannolikt kommer att bli omfattande både tids- och resursmässigt. Behovet av ett kallbadhus anser vi kräver en prövning i en ny översiktsplanering. Enligt vår uppfattning ska ett beslut om dispens och tillstånd för åtgärder inom aktuellt Natura 2000-område behandlas restriktivt och ett kallbadhus uppfyller inte de legala krav som skulle krävas för dispens och tillstånd.

2. Tillstånd för vattenverksamhet och dispenser från strandskyddet

I brevet för samrådsinbjudan, undertecknat av stadsarkitekten, anges att en ansökan om tillstånd för vattenverksamhet och åtgärder i Natura 2000-område enligt 11 kap resp. 7 kap 28a§ miljöbalken avses inlämnas. Vi vill här uppmärksamma på att det även krävs att en dispensansökan från strandskyddet inlämnas till länsstyrelsen, då det, enligt 7 kapitlet miljöbalken, endast är länsstyrelsen och inte kommunen, som får ge dispens eller besluta att upphäva strandskyddet eftersom området omfattas av skyddet som Natura 2000-område.

3. Lokalisering och utformning

Vi har inga invändningar på föreslagen lokalisering. Vi räknar med att hänsyn tas till den påfrestning som kan väntas vid kraftig sjögång etc. och att detta särskilt beaktas i miljökonsekvensbeskrivningen. Vi har heller inte några synpunkter på föreslagen utformning, utan vi tycker det är berömvärt att kommunen redan i tidigt skede tagit hänsyn till att minimera påverkan på vattenmiljön genom att undvika muddring.

4. Naturvärden och riksintressen

Det aktuella området för en utbyggd gästhamn omfattas av riksintresse för naturvård, kulturmiljövård, det rörliga friluftslivet och yrkesfisket.

Vi vill särskilt uppmärksamma att Motalavikens stränder och Motala ström inklusive Hårstorpssjön kan utgöra häckningsplats för svarthakedoppingen, som skyddas enligt EU:s fågeldirektiv och som är fridlyst enligt artskyddsförordningen. Arten är utpekad art i Vätterns Natura 2000-område och de par som häckar i området utgör en del av en population, som före de genomförda infrastrukturprojekten "Motalabron" och "dubbelspårsutbyggnaden", varit ca tio par. Doppingens häckningsperiod, april – juli, måste beaktas vid vattenarbeten.

När det i samrådsskrivelsen noteras att närområdet redan är exploaterat och många människor uppehåller sig här, så bedöms inte de fågelarter som identifierats bli påverkade. Det framförda tycks visa på brister i kunskapskravet då skyddet för t.ex. svarthakedoppingen avser artens häckningsbeteende och valet av häckningsplatser. Tyvärr har kommunen i sin iver att "städa" stränderna och göra dem parkliknande, missat att svarthakedoppingens krav är vass och gärna träd med grenar ned i vattnet.

Vi anser att den planerade miljökonsekvensbeskrivningen särskilt bör beakta kunskapskravet avseende utpekade arter och naturtyper i det aktuella Natura 2000-området. En särskild fördjupad studie bör göras för de rödlistade arter som vistas i området. Studien bör inkludera en utvärdering av hur exempelvis svarthakedoppingen påverkats av genomförda infrastrukturprojekt och om antalet häckande par blivit färre.

Vi håller med om att riksintresset för friluftslivet främjas av en utbyggd gästhamn och vi stödjer ett förslag om att en ramp för upptag av kanoter/kajaker anordnas vid gästhamnen.

Naturskyddsföreningen Motala
Inger Lundqvist, ordförande